

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย สำหรับชุดโครงการ “การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม” โดยฝ่ายวิจัยมุ่งเป้า สกว. โดยทำการศึกษา ทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทุนวิจัย การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และศึกษาผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเมธีวิจัยอาวุโส นักวิจัย และตัวแทนหน่วยงานบริหารทุนวิจัย ได้แก่ ผู้ประสานงานชุดโครงการ SMEs ผู้อำนวยการฝ่ายการวิจัยมุ่งเป้า ตัวแทน สวทช. สวทช. ในประเด็นที่เป็นปัญหา อุปสรรค ต่อการพัฒนางานวิจัย ไปสู่ SMEs ซึ่งผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การทบทวนวรรณกรรม และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำแผนกลยุทธ์และกิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของชุดโครงการ “การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม” (พ.ศ. 2561 - 2564) โดยกำหนด เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 4 เป้าหมายประกอบด้วย 1. ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ที่สอดคล้องกับกรอบการวิจัย และประเภทงานวิจัยของชุดโครงการฯ โดยให้เกิดการกระจายตัวของทุนให้ทุน ในประเภทของงานวิจัยประเภทใดประเภทหนึ่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของทุนวิจัยที่ได้รับในรอบระยะเวลาของแผนงาน (เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของทุนไปสู่ประเภทงานวิจัยตามที่กำหนดไว้) 2. สร้างระบบในการประเมินผลกระทบของงานวิจัยในการพัฒนาเศรษฐกิจ หรือ สังคม หรือ สิ่งแวดล้อมที่สามารถกำหนดหน่วยวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม 3. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลลัพธ์ ผลกระทบของงานวิจัย โดยทำการติดตามผลในการวัดผลกระทบของงานวิจัย หลังจากทำงานวิจัยแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่า 3 ปี และ 4. ดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากชุดโครงการฯ ให้เป็นที่รู้จักและนำไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้เกิดการจับคู่เพื่อนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 ของจำนวนชิ้นงานวิจัย ภายในระยะเวลา 3 ปี หลังจากงานวิจัยแล้วเสร็จ โดยกลยุทธ์หลัก ในการไปสู่เป้าหมายประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1. มุ่งเน้นเฉพาะอุตสาหกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายความเชี่ยวชาญ กลยุทธ์ที่ 2. เน้นให้ทุนวิจัย โดยเน้นที่ผลกระทบและการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สามารถวัดผลได้เป็นหลัก และ กลยุทธ์ที่ 3. พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลลัพธ์ อย่างต่อเนื่อง หลังงานวิจัยเสร็จสิ้น โดยเน้นการเป็นพี่เลี้ยงและสนับสนุนให้เกิดการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานประชุมวิชาการ “แผนยุทธศาสตร์สนับสนุนทุนวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ทั้งระบบ” จัดขึ้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องอินฟินิตี้ บอลรูม โรงแรมพูลแมน คิง เพาเวอร์ กรุงเทพฯ (ถนนรางน้ำ) ระหว่างเวลา 8.45 – 16.45 น. มีผู้เข้าร่วม การประชุมจำนวน 263 คน โดยแบ่งเป็น ผู้จัดแสดงผลงาน 20 คน (7.60%) ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน (3.04%) ผู้แทนสมาคม 3 คน (1.14%) หน่วยงานสนับสนุนทุนเพื่อ SME 2 คน (0.76%) วิทยากร 8 คน (3.04%) นักวิจัย 134 คน (50.95%) ผู้ประกอบการ 42 คน (15.97%) และคณะผู้จัดงาน 46 คน (17.49%) และ งานประชุม

วิชาการนี้ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนทุนวิจัย มาเป็นประธานในพิธีเปิด

ในการประชุมวิชาการนี้ได้คัดเลือกโครงการเด่นที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก ชุดโครงการ “การพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)” ฝ่ายการวิจัยมุ่งเป้า สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปีงบประมาณ 2557-2561 จำนวน 26 โครงการ โดยโครงการที่ได้รับคัดเลือกแบ่งเป็น โครงการทางด้านอาหาร 8 โครงการ โครงการทางด้านไม่ใช่อาหาร 9 โครงการ และโครงการทางด้านอัญมณีและเครื่องประดับ 9 โครงการ และในการประชุมวิชาการนี้ได้จัดการเสวนาวิชาการ 2 หัวข้อ คือ “Experience Sharing ความต้องการทุนวิจัยเพื่อ SME” และ “แนวทางการสนับสนุนการวิจัยเพื่อ SME ที่สร้างผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน” เพื่อระดมสมองเพื่อหาแนวทางการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อ SME ทั้งระบบ ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

จากผลการประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมวิชาการฯ โดยใช้แบบสอบถามแบบให้คะแนน 1-5 (ควรปรับปรุง-ดีมาก) จากผู้เข้าร่วมจำนวน 263 คน พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน (17.87%) และพบว่าคะแนนความพึงพอใจทุกด้านมีค่ามากกว่า 4.50 (ดีมาก) โดยคะแนนความพึงพอใจด้านสถานที่ ด้านหัวข้อการประชุมวิชาการฯ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการประชาสัมพันธ์และระบบตอบกลับ ด้านวิทยากร และด้านคณะผู้จัดงาน มีค่าเท่ากับ 4.74 ± 0.49 , 4.57 ± 0.58 , 4.83 ± 0.38 , 4.57 ± 0.62 , 4.62 ± 0.53 และ 4.63 ± 0.53 ตามลำดับ

แผนยุทธศาสตร์สนับสนุนทุนวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ทั้งระบบที่มีประสิทธิภาพสามารถสร้างรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน

Abstract

This research aimed to develop strategic plans for the research and promotion of holistic SMEs to promote commercialization of research projects supported by Targeted Research Division, Thailand Research Fund (TRF) and it was done by studying literature reviews related to research funding for SMEs, in-depth interviews with professionals from the research side (Researcher) and policy-maker side (Coordinator of TRF, TRF, NSTDA) whereby the result of the analyzed information was presented in a brainstorming workshop to generate insights on the proposed strategic plan for promoting holistic small and medium enterprises (SMEs). Researchers have developed strategies and activities to achieve the strategic goals of the project “Promoting holistic small and medium enterprises (SMEs)” (2018 - 2021) by 4 strategic goals including: 1. Allocate Research Funding according to the research framework and the research category of the project by distribution of funding to one specific categories of research with not less than 20% of the research funding received within the framework of the project. (To distribute the funds to the research categories as specified). 2. Generate a system to evaluate the impact of research in the development of society or the economy or the environment that can be evaluated. 3. Develop a monitoring and evaluation system to evaluate the impact of research by monitoring on the completed project that is not less than 3 years. 4. Proceeding research publicity to be well-known to the public and can be useful for entrepreneur and related section which result to the matching between researcher and entrepreneur in order to utilization of the research with not less than 30% of research within 3 years after research completion. The 3 principal strategies to achieve plan’s goal consist of 3 strategies. Strategy no.1 Emphasizing on industry to create a proficient network. Strategy no.2 Focusing on Research fund, which emphasized on economic impact that can be evaluated. Strategy no.3 Developing a continuously monitoring and evaluation system by coaching and supporting the research utilization.

Academic conference “Research Supporting Strategic Plan and Utilization of Research for Promoting Holistic Small and Medium Enterprises (SME)” was held on July 26, 2018 at Infinity Ballroom, Pullman Bangkok King Power Hotel (Rang Nam Road) from 8.45 am. – 4.45 pm. There were 263 participants in this academic conference and can be categorized into 8 groups as follows; 20 exhibitors (7.60%), 8 qualified committees (3.04%), 3 association

representatives (1.14%), 2 funding agency representatives (0.76%), 8 guest speakers (3.04%), 134 researchers (50.95%), 42 Entrepreneurs (15.97%) and 46 organizing committees (17.49%). It was an honor to have Professor Suthipun Jitpimolmard, M.D., Director of The Thailand Research Fund, as a chairman to deliver opening ceremony.

Twenty-six projects with outstanding product technologically transferred by the project supported by Research Program for Development of Small and Medium Enterprise (SME), Community-Based Research Division, The Thailand Research Fund (fiscal year 2014-2018) were selected as an exhibitor in this academic conference. From those twenty-six projects, they can be categorized into 3 groups as follows; 8 food projects (F), 9 non-food projects (N) and 9 gem projects (G). There were 2 topics of academic forums in this academic conference which were “Experience Sharing: Need of Funding for SME development” and “Research Supporting Plan for SME with substantial and sustainable impacts”. These academic forums were organized for brainstorming the Research Supporting Plan for Holistic SME with highest efficiency and maximum benefit.

According to satisfaction evaluation of the academic conference by using questionnaire with scoring 1-5 (need improvement-very good), it was found that there were 47 respondents (17.87%) and satisfaction score of all categories were higher than 4.50 (good-very good). Satisfaction scores in term of location, topics, food and drink, advertising, guest speaker and organizing committee were 4.74 ± 0.49 , 4.57 ± 0.58 , 4.83 ± 0.38 , 4.57 ± 0.62 , 4.62 ± 0.53 and 4.63 ± 0.53 , respectively.

The Research Supporting Strategic Plan and Utilization of Research for Promoting Holistic Small and Medium Enterprises (SME) with superior effectiveness could be obtained from this research and this should compose a solid foundation for sustainable development of Thailand.